

Stroke Prediction

6304062630016 กฤษฎา โมรา¹, 6304062630091 ณัฏชา วิเศษสุทธิ², 6304062630229 ปวีณอร สำลี³

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันโรคหลอดเลือดสมอง (Stroke) เป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับ 2 ของโลก และยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นทุกปี โรคหลอดเลือดสมองหรือที่เรียกกันว่า อัมพฤกษ์ อัมพาต หรือทางการแพทย์เรียกว่า STROKE เป็นโรคที่มีความรุนแรงสูงถึงขั้นเสียชีวิต และแม้ว่าจะไม่เสียชีวิตแต่ทำให้เกิดความพิการระยะยาว ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่นตลอดชีวิต เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคม

การสังเกตลักษณะของอาการและการวินิจฉัยโรคจึงสำคัญมาก และเนื่องด้วยในปัจจุบันการรักษาสภาพสามารถเข้าถึงได้ง่ายกว่าสมัยก่อน แต่วงการแพทย์ยังขาดแคลนบุคลากร ทำให้แพทย์บางท่านต้องทำงานอย่างหนักเพื่อรักษาชีวิตผู้คน คงดีกว่าหากมีตัวช่วยแบ่งเบาการทำงานนั้นให้เบาบางลง จึงเกิดอัลกอริทึมที่ใช้โมเดลในการช่วยทำนายว่าผู้ป่วยท่านใดมีความเสี่ยงที่จะเป็นโรคหลอดเลือดสมอง(Stroke) บ้าง ก็จะช่วยในการวินิจฉัยโรคในเบื้องต้นเพื่อคัดกรองผู้ป่วย

คำหลัก: Stroke , Hypertension , Heart Disease , Age , BMI

1. ที่มาและความสำคัญ

ตามสถิติที่ world health organization(WHO) ได้ระบุไว้ โรคหลอดเลือดสมอง (Stroke) เป็นสาเหตุของการเสียชีวิตอันดับ 2 ของโลก มากถึง 11% ของการเสียชีวิตทั้งหมด และอันดับ 3 ของความพิการ ประมาณ 2 ใน 3 ของผู้ป่วยโรคนี้เกิดขึ้นในประเทศที่น้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนา ซึ่งปัจจุบันถือเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับ 1 ในเพศหญิง เนื้อสมองของผู้ป่วยจะถูกทำลาย สูญเสียการทำงานที่จนเกิดอาการของอัมพฤกษ์ อัมพาต หรือร้ายแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้ อาการสมองขาดเลือดจะเกิดแบบเฉียบพลัน มีอาการชาที่ใบหน้า ปากเบี้ยว พุดไม่ชัด แขนหรือขาอ่อนแรงข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้าง เคลื่อนไหวไม่ได้หรือเคลื่อนไหวลำบาก เดินเซ ปวดศีรษะมาก ตามัวมองเห็นไม่ชัด โดยอาการเกิดขึ้นอย่างทันทีทันใด นอกจากความพิการทางกายแล้ว ยังมีผลต่อความคิด การวางแผน ความจำ ทำให้เกิดความจำเสื่อมในระยะต่อมา ซึ่งมักถูกมองข้ามไปในผู้ป่วยส่วนใหญ่

ดังนั้นจะเห็นว่าโรคหลอดเลือดสมองเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ จำเป็นต้องมีแนวทางการรักษาหรือการป้องกันไม่ให้เกิดโรคหลอดเลือดสมอง (Stroke) กับประชาชน โดยอาจปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภคหรือออกกำลังกาย หมั่นดูแลสุขภาพ และเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปี ซึ่งหากมีโมเดลมาช่วยในการวินิจฉัยโรค ก็จะทำให้การวินิจฉัยนั้นรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถเข้ารับการรักษาได้ทันทั่วทั้งที่ และเป็นการช่วยแบ่งเบาการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์เพื่อให้สามารถเตรียมการรักษาได้มีอย่างมีประสิทธิภาพมาก และช่วยลดแนวโน้มของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง (Stroke) ลงมา

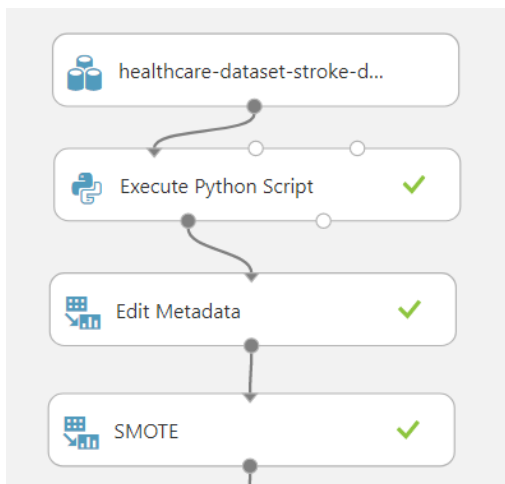
2. วิธีการ

2.1 โหลด Dataset มาจาก Kaggle แล้วนำเข้ามาใน Azure โดยมีชื่อไฟล์ว่า healthcare-dataset-stroke-data.csv

2.2 ทำการ Clean Data โดยใช้ Execute Python Script

2.3 แบ่งกลุ่มข้อมูลโดยใช้ Edit Metadata

2.3 ทำให้ข้อมูลสมดุลกัน โดยใช้ SMOTE

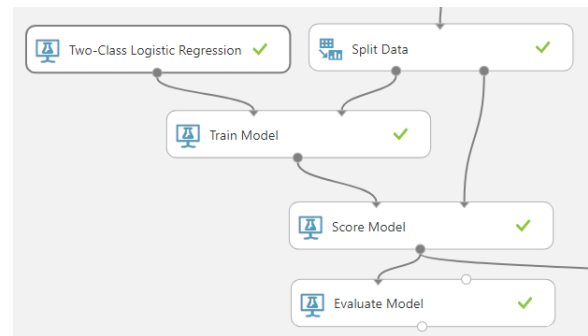
2.4 เลือกโมเดล Two-Class Logistic Regression เพื่อใช้ในการทำนายข้อมูล

2.5 Split Data แบ่งเป็น Train 80% และ Test 20%

2.6 Train Model

2.7 ดูว่าโมเดลทำนายเป็นอย่างไร โดยใช้ Score Model

2.8 Evaluate Model เพื่อวัดประสิทธิภาพของโมเดล

2.9 Convert to CSV เพื่อนำข้อมูลที่จะผ่านการ Train แล้วไปใช้ประโยชน์ต่อไป

3. การออกแบบการทดลอง

3.1 ชุดข้อมูลที่ใช้

ใช้ Dataset จาก Kaggle โดยมีชื่อไฟล์ว่า healthcare-dataset-stroke-data.csv

โดยจะมีชื่อคอลัมน์ดังนี้

- id
- gender
- age
- hypertension
- bmi
- heart_disease
- ever_married
- stroke
- work_type
- Residence_type
- avg_glucose_level
- smoking_status

Stroke > healthcare-dataset-stroke-data - Copy.csv > dataset

rows	columns
5110	12

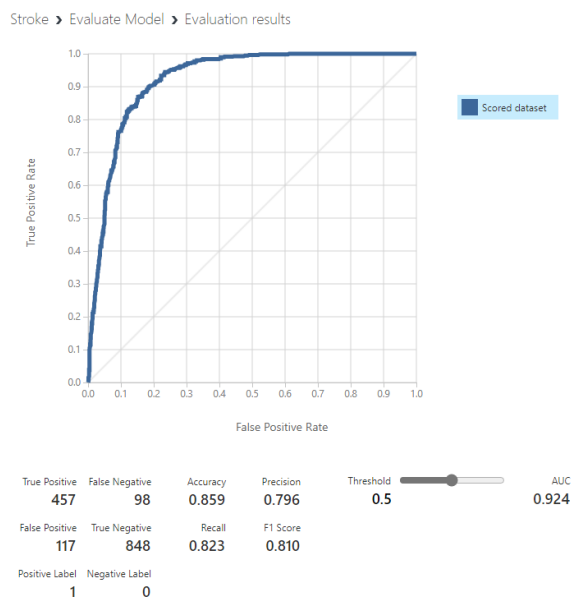
id	gender	age	hypertension	heart_disease	ever_married	work_type	Residence_type
9046	Male	67	0	1	Yes	Private	Urban
51676	Female	61	0	0	Yes	Self-employed	Rural
31112	Male	80	0	1	Yes	Private	Rural
60182	Female	49	0	0	Yes	Private	Urban
1665	Female	79	1	0	Yes	Self-employed	Rural
56669	Male	81	0	0	Yes	Private	Urban
53882	Male	74	1	1	Yes	Private	Rural
10434	Female	69	0	0	No	Private	Urban
27419	Female	59	0	0	Yes	Private	Rural

Stroke > healthcare-dataset-stroke-data - Copy.csv > dataset

rows: 5110, columns: 12

	heart_disease	ever_married	work_type	Residence_type	avg_glucose_level	bmi	smoking_status	stroke
1		Yes	Private	Urban	228.69	36.6	formerly smoked	1
0		Yes	Self-employed	Rural	202.21	N/A	never smoked	1
1		Yes	Private	Rural	105.92	32.5	never smoked	1
0		Yes	Private	Urban	171.23	34.4	smokes	1
0		Yes	Self-employed	Rural	174.12	24	never smoked	1
0		Yes	Private	Urban	186.21	29	formerly smoked	1
1		Yes	Private	Rural	70.09	27.4	never smoked	1
0		No	Private	Urban	94.39	22.8	never smoked	1
0		Yes	Private	Rural	76.15	N/A	Unknown	1

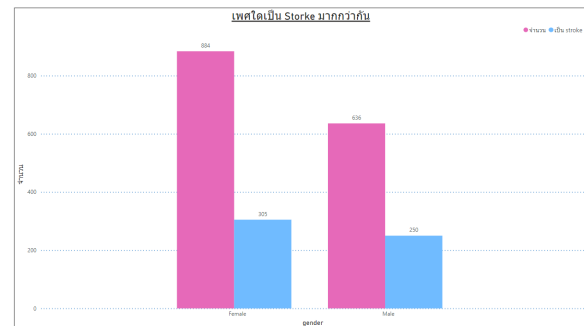
3.2 วิธีการวัดความถูกต้อง

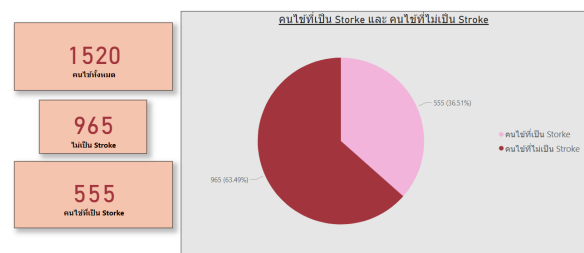
จะดูจาก ROC Curve ถ้ามีความโค้งที่เข้าใกล้แกน Y มากเท่าไรแสดงว่ามีความถูกต้องสูง ส่วน AUC , Accuracy , Precision Recall , F1 Score จะดูจากผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณ

4. ผลการทดลอง

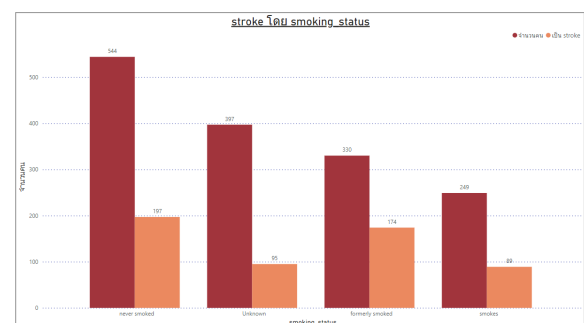
นำไฟล์ CSV ที่ได้จากการ Train โมเดลเพื่อนำไปวาดกราฟดูผลลัพธ์ที่ได้ เพื่อวิเคราะห์ความเกี่ยวข้อง , แนวโน้มและการเปรียบเทียบข้อมูล

เปรียบเทียบว่าเพศใดเป็นโรค Stroke มากกว่ากัน พบว่าโรค Stroke จะพบในผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย

เปรียบเทียบว่าคนไข้ที่เป็น Stroke กับคนไข้ที่ไม่เป็น Stroke พบว่าคนไข้ที่ไม่เป็น Stroke มีจำนวนเยอะกว่า

เปรียบเทียบว่าคนไข้ที่เป็น Stroke มีสถานะการสูบบุหรี่แบบใด พบว่าคนส่วนใหญ่ที่เป็น Stroke มีสถานะสูบบุหรี่เป็น never smoked

Stroke	คนไข้ทั้งหมด	hypertension	avg_bmi	heart_disease	avg_glucose_level
No Stroke	965	88	28.00	38	104.35
Stroke	555	63	25.15	11	129.94
ผลรวม	1520	151	26.96	49	113.69

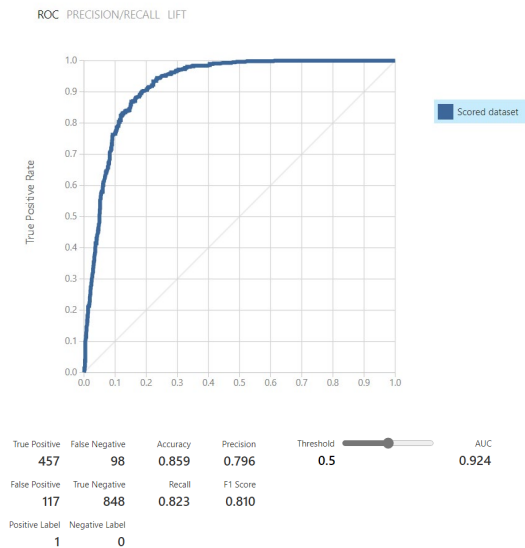
เปรียบเทียบให้เห็นว่าผู้ป่วยที่เป็น Stroke เป็น Hypertension , Heart disease กี่คน และมีช่วง ค่าเฉลี่ยของ BMI และ Glucose เท่าใด

555	574
ค่าจริง Stroke	ทำนาย Stroke
965	946
ค่าจริงไม่เป็น Stroke	ทำนายไม่เป็น Stroke

เปรียบเทียบค่าจริงของ Stroke กับค่าที่โมเดล เราทำนายออกมา

5. สรุปผลการทดลอง

Stroke > Evaluate Model > Evaluation results

ROC Curve เป็นอีกตัวที่วัดประสิทธิภาพว่า โมเดลเราแยกกลุ่มของคนที่เป็น Stroke กับคนที่ไม่เป็น Stroke ได้ดีมากแค่ไหน ซึ่ง ROC Curve ที่ได้จากการ Train โมเดลมีพื้นที่ใต้กราฟที่เยอะและลักษณะการโค้ง แบบนี้มันแปลว่าผลลัพธ์ที่ได้ค่อนข้างดี แสดงว่ามี True

Positive Rate ยิ่งเข้าใกล้แกน Y แปลว่าโมเดลจำแนก ได้ดี มีความแม่นยำสูง

AUC เป็นตัวบอกว่ามีพื้นที่ใต้กราฟเท่าไร ซึ่ง ถ้ามีค่าเป็น 1 คือค่าในอุดมคติ ยิ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ก็ แปลว่าโมเดลทำนายได้ถูกต้องเยอะมากเท่านั้น ซึ่ง โมเดลนี้ทำ AUC ได้สูงถึง 0.924

Accuracy: คือค่าความแม่นยำรวมของทั้ง โมเดล ซึ่งได้ 0.859

Precision: ค่าความแม่นยำ เกิดจากการนำ ค่า TP มาเทียบกับ FP ซึ่งได้ 0.796

Recall: ค่าความถูกต้อง เกิดจากการนำค่า TP มาเทียบกับ FN ซึ่งได้ 0.823

F1 Score: ค่าเฉลี่ยของ Precision และ Recall ซึ่งได้ 0.810

การที่ได้ผลลัพธ์เหล่านี้ในค่าที่สูงแปลว่าโมเดล มีความสามารถในการทำนายสูง อาจกล่าวได้ว่าเป็น โมเดลที่ดีและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับ การวินิจฉัยโรคได้ ลดการทำงานที่หนักเกินไปของบุคลากร ทางแพทย์และใช้โมเดลเข้ามาช่วยในการช่วย ประเมินผู้ที่มีแนวโน้มการเป็นโรค Stroke ได้ในเบื้องต้น เพื่อการรักษาที่ทันท่วงทีและลดแนวโน้มของผู้ป่วยที่ เป็นโรค Stroke

6. เอกสารอ้างอิง

<https://www.kaggle.com/datasets/fedesoriano/stroke-prediction-dataset>

<https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/9/iid/130588>